

Expunere de motive

Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare din 5 noiembrie 1992, ratificată de România prin Legea nr. 282/2007, este menită pe de o parte să recunoască, să mențină și să dezvolte bogăția culturală a Europei a cărei civilizație nu ar fi fost posibilă în absența contribuției minorităților, iar pe de altă parte să asigure respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Carta detaliază domeniile în care utilizarea limbilor regionale sau minoritare sunt fundamentale pentru asigurarea exercitării de către vorbitorii lor a drepturilor ce le revin, și anume învățământul, justiția, autoritățile administrative și serviciile publice, mijloace de comunicare, activități și facilități culturale, viața economică și socială, schimburi transfrontaliere.

În multe domenii, România a adoptat legislație favorabilă utilizării limbilor minoritare, dar mai sunt angajamente asumate prin semnarea Cartei neduse până la capăt. Una dintre aceste obligații se referă la utilizarea limbii regionale sau minoritare în viața economică și socială, art. 13, îndeosebi în cele care este vorba despre furnizarea de servicii sociale și de sănătate.

Astfel, la art. 13 pct. 2) lit. c), părțile semnatare se angajează să vegheze ca instituțiile sociale, cum ar fi spitalele, căminele de bătrâni, azilurile, să ofere posibilitatea de a primi și de a îngriji, în propria lor limbă, pe vorbitorii unei limbi regionale sau minoritare, care necesită îngrijiri din motive de sănătate, vârstă etc.

CARTA EUROPEANĂ din 5 noiembrie 1992 a limbilor regionale sau minoritare

„Art. 13: Viața economică și socială

2.În domeniul activităților economice și sociale, părțile se angajează, în măsura în care autoritățile publice sunt competente în zona în care limbile regionale sau minoritare sunt folosite și dacă acest lucru este posibil:

c)să vegheze ca instituțiile sociale, cum ar fi spitalele, căminele de bătrâni, azilurile, să ofere posibilitatea de a primi și de a îngriji, în propria lor limbă, pe vorbitorii unei limbi regionale sau minoritare, care necesită îngrijiri din motive de sănătate, vârstă etc.;”

Ținând cont că serviciile medicale și socio-medice sunt caracterizate printr-un grad înalt de personalizare, sunt servicii în care comunicarea pacient-medic și beneficiar-îngrijitor are un rol de o covârșitoare importanță, putând chiar face diferența dintre viață și moarte, este absolut necesară reglementarea drepturilor pacientului, respectiv a beneficiarului de servicii social nu numai a fi informat, dar și a fi primit și îngrijit în propria sa limba, așa cum prevede Carta Europeană.

În vederea respectării angajamentelor internaționale pe care și le-a asumat România în domeniul drepturilor omului și a reglementării folosirii limbii minorităților în domeniul social așa cum prevede Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare, am elaborat prezenta inițiativă legislativă.

Kerekes Karoly BOLNIS ISTVÁN	
DOZDOVAN IOSIF SERES DEZSŐ	UDNR UDHR
Fegyverházi János HATÉ ANDRÁS	

